

Familiepleje-undersøgelse

Uddannelse, tilsyn, udfordringer og information

April 2018

RAPPORT

Familieplejeundersøgelseundersøgelse

Uddannelse, tilsyn, udfordringer
og informationUddannelse,
tilsyn, udfordringer og
information

Udgivet af Socialpædagogerne,
April 2018
ISBN: 978-87-89992-88-4

Kontakt:

Oliver Asbjørn Fick
oaf@sl.dk
Tobias Kjær
tbk@sl.dk
Dok.nr
4391037
Sagsnr.
2018-SLCPP-00270

Indhold

Resumé	4
Uddannelse og efteruddannelse.....	4
Supervision.....	4
Personrettede tilsyn	4
Ændringer i barnets sag	4
Handleplan	4
Socialtilsynet	4
Vederlag.....	4
Udfordringer på området	5
Ansættelsesgrundlag	5
1. Uddannelse og efteruddannelse	6
2. Supervision	9
3. Personrettede tilsyn	11
4. Ændringer i barnets sag.....	15
5. Handleplan	20
6. Socialtilsynet.....	22
7. Vederlag og feriegodtgørelse.....	24
8. Udfordringer på området	28
9. Ansættelsesgrundlag.....	31
10. Metode.....	33
11. Bilag 1. Baggrundsinformation	34

Resumé

Uddannelse og efteruddannelse

85 % af familieplejerne modtog i 2017 en efteruddannelse svarende 2 kursusdage (eller mere), hvilket er lovkravet.

48 % af alle adspurgte familieplejere er 'i høj grad' eller 'i meget høj grad' enige i, at de har modtaget de kurser, de har haft behov for. Dette er en væsentlig fremgang ift. resultatet fra 2015.

Supervision

Fire ud af fem familieplejere modtog sidste år supervision, og to ud af tre oplever, at den supervision, de modtager, er tilstrækkelig.

Begge disse tal er på samme niveau som i 2015-undersøgelsen.

Personrettede tilsyn

Lovkravet om minimum to personrettede tilsyn årligt blev i 2017 ikke opfyldt i 27 % af tilfældene. Dette er dog en positiv udvikling ift. 2014, hvor tallet var 36 %.

I øvrigt ses der en positiv udvikling ift., at der oftere bliver talt med barnet (det bliver der nu i 89 % af tilfældene). Dog er der en negativ udvikling med, at samtalerne med barnet sjældnere finder sted uden familieplejerens tilstedeværelse (nu 41 % af tilfældene).

Ændringer i barnets sag

15 % af de adspurgte familieplejere oplevede i 2016 eller 2017, at der blev truffet afgørelse om ændring i barnets sag. I både barnets og familieplejerens tilfælde blev disse ikke hørt i knapt en tredjedel af sagerne (hhv. 65 % og 66 % blev hørt).

Handleplan

En tredjedel af familieplejerne svarer, at der blev foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange sidste år.

44 % bekræfter, at der ved den seneste opfølgning af handleplanen blev truffet en afgørelse om revision. I langt de fleste tilfælde blev dette gjort med familieplejerens samtykke, men der er dog sket et lille fald i andelen af afgørelser med samtykke.

Socialtilsynet

80 % har en 'meget positiv' eller 'positiv' samlet oplevelse af Socialtilsynet, hvilket er en betydelig fremgang ift. 2015.

Langt flere familieplejere oplever i 2018 'ingen udfordringer' ifm. socialtilsyn (64 %), end det var tilfældet i 2015 (22 %). Dokumentationskrav er stadig tydeligt den mest udbredte udfordring, selvom langt færre også her oplever udfordringer.

Vederlag

De fleste børn (71 %), der er anbragt i plejefamilier er vurderet til mellem 5 og 7 vederlag. Der er ikke sket nogen væsentlig udvikling for ændringer i vederlag siden 2015.

39 % af plejefamilierne oplever, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder skal dække over flere udgifter, end det skulle et år tidligere. Dette er en fortsættelse af en tendens, der også var til stede i sidste familieplejeundersøgelse.

Samtidig foretrækker lidt over en fjerdedel af familieplejerne (26 %) en anden aflønningsmodel end den nuværende (som kun 19 % foretrækker). De resterende 55 % 'ved ikke'.

Udfordringer på området

I forhold til plejeopgaven vurderer flest 'ansættelsesvilkår' (53 %) som værende en af de to største udfordringer, efterfulgt af 'graden af barnets udfordringer' (44 %). 'Ansættelsesvilkår' vurderes også af flest som en af de to største udfordringer i forhold til samarbejdet med kommunen (41 %), efterfulgt af 'fastsættelse af vederlag' (37 %).

Ansættelsesgrundlag

I forhold til et bedre ansættelsesgrundlag prioriteres 'lønforhold' klart højest blandt de fem opstillede områder, nært efterfulgt af 'pensionsforhold'.

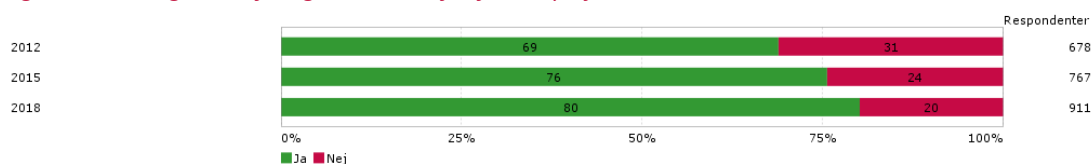
De tre andre opstillede områder er: 'efteruddannelse og supervision'; 'opsigelsesvarsel'; og 'ekstra feriegodtgørelse for ferie med plejebørn'.

1. Uddannelse og efteruddannelse

Nærværende kapitel omhandler familieplejernes uddannelse og efteruddannelse, samt hvorvidt de oplever at have modtaget de kurser, de har haft behov for.

Fire femtedele af de adspurgte familieplejere (80 %) har gennemført grundkursus for familieplejere. Dette er en signifikant fremgang i forhold til 2015, hvor færre havde gennemført kurset (76 %, figur 1).

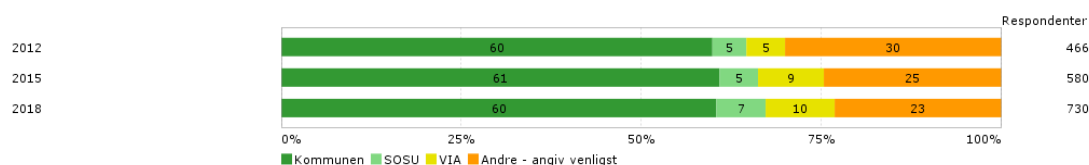
Figur 1: Har du gennemført grundkursus for familieplejer?

Kommunen er kursusudbyder i tre ud af fem tilfælde (60 %), hvilket er på samme niveau som i 2012 og 2015 (figur 2).

Der ses for alle tre år, at mange svar placerer sig i 'andre'-kategorien. I 2018 er de mest frekvente "andre" kursusudbydere 'Familieplejen NN Kommune' (36 respondenter), 'Socialtilsyn' (28 respondenter) og 'AMU' (23 respondenter).

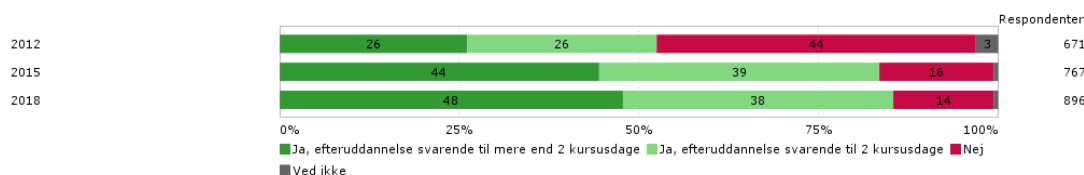
Figur 2: Hvem udbød kurset?

Det er lovpligtigt, at familieplejere skal have efteruddannelse svarende til minimum to kursusdage årligt.

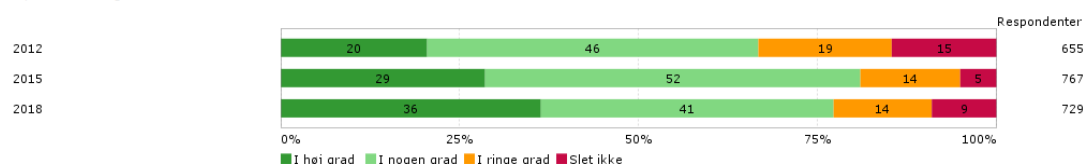
Figur 3 viser, at 86 % modtog en efteruddannelse svarende til 2 kursusdage (eller mere) sidste år, hvilket vil sige, at lovkravet er opfyldt i disse tilfælde. Det er nogenlunde samme andel som i 2015 og væsentligt højere end i 2012, hvor lovkravet kun var opfyldt for lidt over halvdelen (52 %).

Figur 3: Har du sidste år modtaget efteruddannelse svarende til 2 hele kursusdage?

36 % af alle adspurgte familieplejere er 'i høj grad' enige i, at de har modtaget de kurser, de har haft behov for (figur 4). Dette er en signifikant fremgang fra 2015. Til gengæld er andelen af familieplejere, der 'slet ikke' er enige i, at de har modtaget nok kurser, steget signifikant (til 9 %), hvorfor der er væsentligt færre, der 'i nogen grad' synes, der har modtaget de kurser, de har haft behov for (41 %).

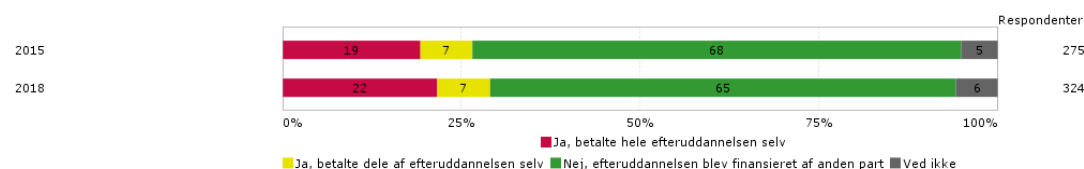
Figur 4: I hvor høj grad er du enig i følgende udsagn: 'Jeg har modtaget de kurser, som jeg har haft behov for.'

For nogle familieplejere kan det være relevant at efteruddanne sig yderligere, for eksempel i tilfælde hvor et barn i pleje har udfordringer, hvor helt særlige kompetencer er relevante for at føle sig rustet til plejeopgaven. I denne sammenhæng står finansiering af uddannelsen centralt.

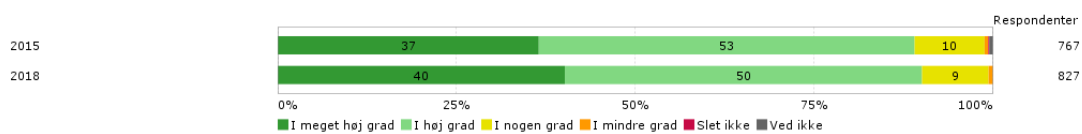
36 % af de adspurgte har taget anden efteruddannelse sidste år. To tredjedele af disse fik uddannelsen finansieret af anden part, mens 29 % selv betalte for hele eller dele af uddannelsen (figur 5). Det var omtrent den samme andel i 2015, hvor 26 % selv finansierede uddannelsen helt eller delvist.

Figur 5: Hvis du sidste år tog anden relevant efteruddannelse, betalte du selv for denne?

To femtedele af alle adspurgte familieplejere (40 %) svarer, at de 'i meget høj grad' føler sig godt nok rustet til plejeopgaven (figur 6). Desuden føler yderligere 50 % sig 'i høj grad' godt nok rustet. Det er en næsten uændret andel set ift. 2015.

Figur 6: I hvor høj grad føler du dig godt nok rustet til plejeopgaven?

2. Supervision

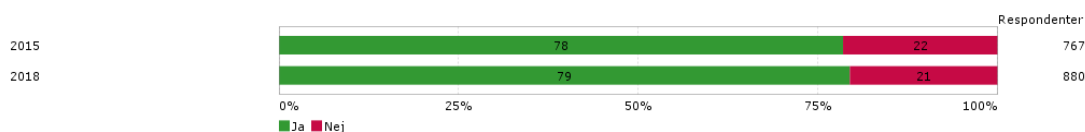
Supervision, sammen med uddannelse og efteruddannelse, er med til at sikre rammerne og forudsætningerne for familieplejernes arbejde. De bidrager til at udvikle og kvalificere familieplejerne, for eksempel til at kunne modtage mere støttekrævende børn i pleje.¹

Supervisionen er omfattet af Serviceloven. Omfanget af supervision skal afspejle tyngden i den opgave, som plejefamilien varetager. Supervision og faglig sparring skal ydes af konsulenter med erfaringer inden for området.

I dette kapitel redegøres der for, om familieplejerne sidste år modtog supervision eller ej, hvem der udførte supervisionen, om supervisor har andre funktioner, samt hvorvidt familieplejerne oplever den modtagne supervision som tilstrækkelig.

Fire ud af fem (79 %) har sidste år modtaget supervision, hvilket svarer til niveauet for 2015 (figur 7).

Figur 7: Modtog du supervision sidste år?

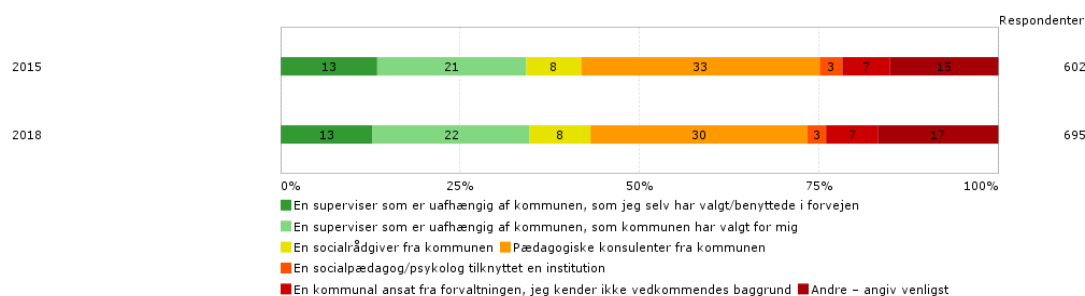
Der er forskellig praksis for, hvem der udfører supervisionen. Figur 8 viser, at der i 30 % af tilfældene var tale om en pædagogisk konsulent fra kommunen, mens 22 % angiver, at supervisoren var uafhængig af kommunen, men valgt af kommunen. 13 % angiver, at supervisoren var uafhængig af kommunen, og at de selv havde valgt vedkommende eller benyttede dem i forvejen.

Af angivelserne under 'andre'-kategorien fremgår det, at familieplejekonsulenter (37 respondenter) og psykologer (ligeledes 37 respondenter) ofte udfører supervisionen.

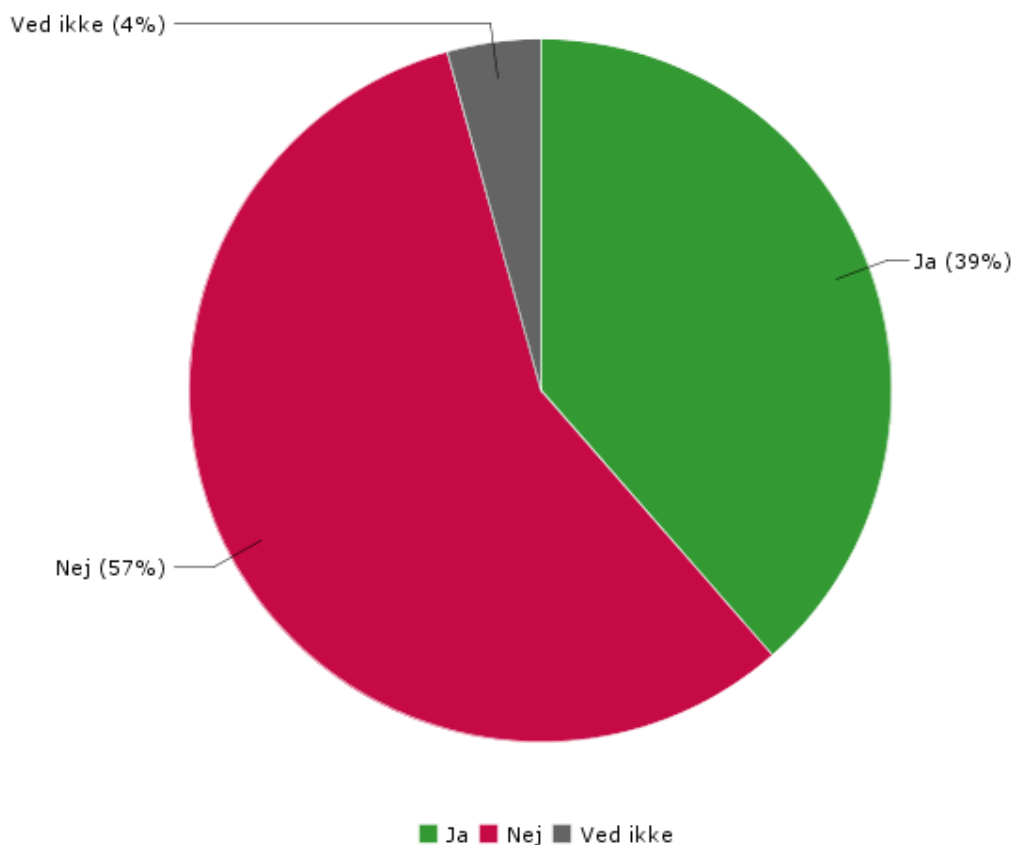
I alt var omkring to ud af fem supervisorer (39 %) uddannede psykologer (figur 9).

¹ KORA (2014): Evaluering af kommunernes anvendelse af plejefamilier med særlige opgaver – delrapport 4

Figur 8: Hvem udførte supervisionen?

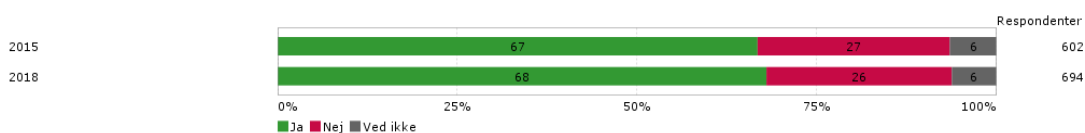

Figur 9: Var supervisoren uddannet psykolog?

To ud af tre familieplejere (68 %) oplever, at den supervision, de modtager, er tilstrækkelig (figur 10). Resultatet er stabilt i forhold til 2015.

Figur 10: Har den supervision, du har modtaget, været tilstrækkelig?

3. Personrettede tilsyn

Ifølge Servicelovens § 70 stk. 2 skal der ved anbringelse af børn og unge uden for hjemmet ske et løbende tilsyn. Det personrettede tilsyn omfatter mindst to årlige tilsynsbesøg på anbringelsesstedet. Tilsynsbesøgene blev indført ved lov med Barnets Reform. Tilsynet har fokus på den anbragtes trivsel og udvikling, og det er lovpligtigt at tale med det anbragte barn i en rum om dets trivsel. Det er kommunerne, der har ansvaret for de personrettede tilsyn.

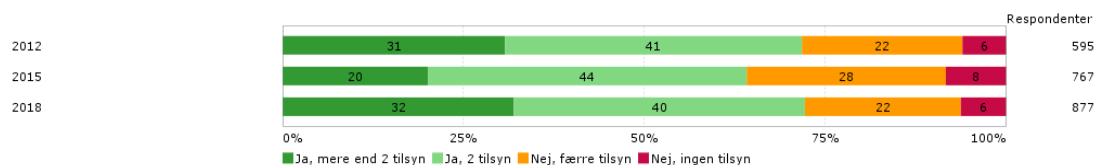
Det bemærkes, at resultaterne vedrørende personrettet tilsyn kun indeholder svar fra familieplejere med et eller flere børn anbragt i øjeblikket. Dette gælder også for de historiske data.

I dette kapitel redegøres der for, om det lovpålagte tilsyn er gennemført, om der blev talt med barnet ved det seneste tilsyn, om familieplejeren var til stede ved samtalen, og om handleplanen blev drøftet.

72 % af de adspurgte familieplejere oplevede, at der var to eller flere personrettede tilsyn med det anbragte barn sidste år (figur 11). Lovkravet om minimum to personrettede tilsyn årligt er således ikke opfyldt i over en fjerdedel af tilfældene.

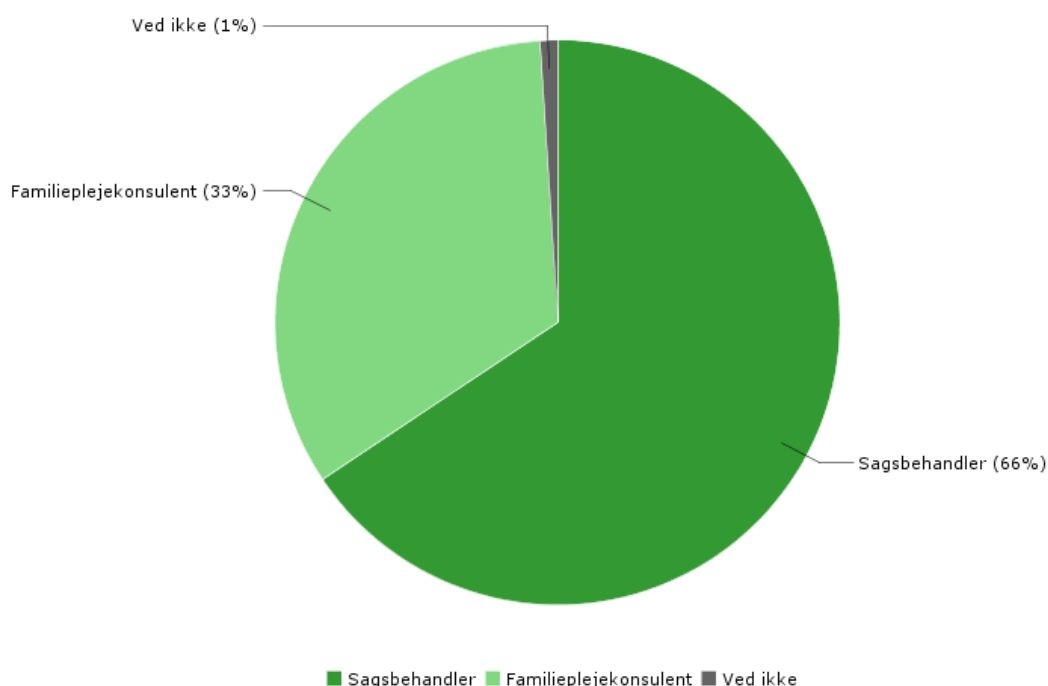
Dog repræsenterer disse 72 % en signifikant fremgang i forhold til resultatet fra 2015, hvor kun 64 % af de adspurgte havde oplevet to tilsyn året før.

Figur 11: Var der to tilsyn med det anbragte barn sidste år? (Såfremt du har flere børn anbragt bedes du svare for det sidst anbragte barn)

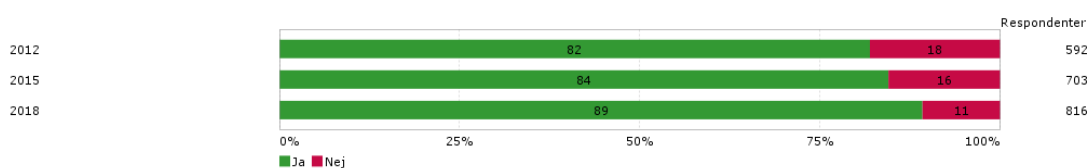
I 2017 blev to tredjedele af de personrettede tilsyn udført af sagsbehandlere, mens én tredjedel blev udført af familieplejekonsulenter.

Figur 12: Hvem udførte det personrettede tilsyn?

Blandt familieplejere, der havde et personrettet tilsyn sidste år, angiver næsten 9 ud af 10, at der blev talt med barnet ved det seneste tilsyn (figur 13). Dette er en signifikant fremgang i forhold til 2015, hvor resultatet var 5 procentpoint lavere.

Figur 13: Blev der talt med barnet ved tilsynet/tilsynene? (Hvis flere tilsyn, angiv for det seneste tilsyn)

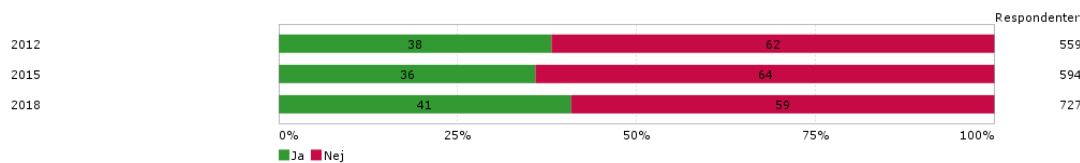

Ved de personrettede tilsyn, er det lovpligtigt at tale med det anbragte barn i enerum om dets trivsel. Samtalen skal så vidt muligt finde sted uden andre personer fra anbringelsesstedets (her: familieplejens) tilstedeværelse.²

Sammenlignet med resultaterne fra 2012 og 2015 ses her en negativ udvikling, idet 41 % af de adspurgte familieplejere, ifølge den nye undersøgelse, var til stede ved samtalen (figur 14).

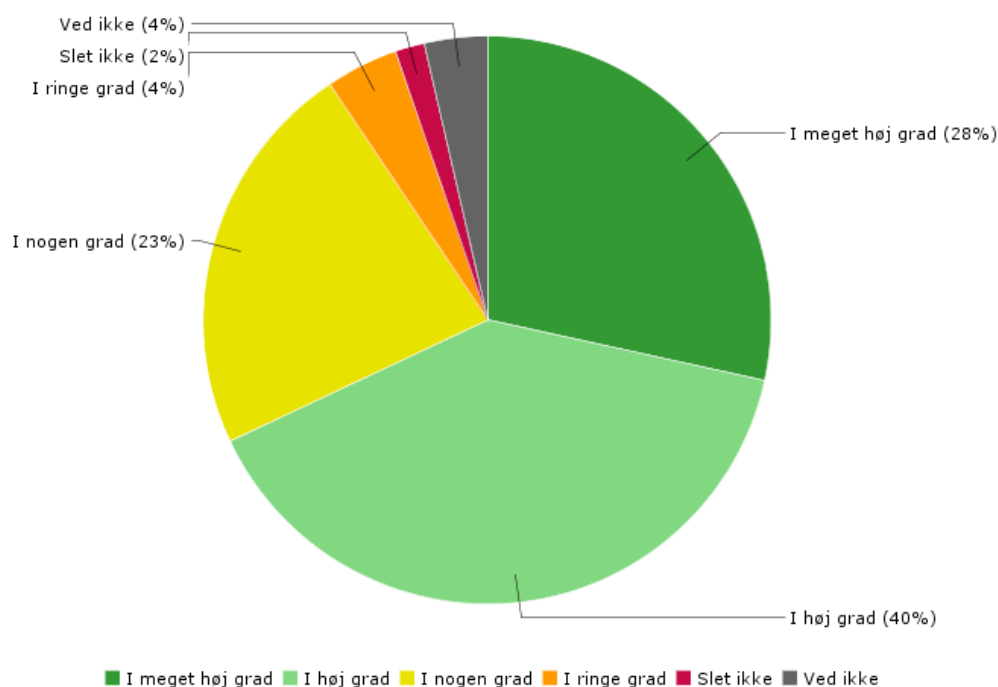
² KL: Personrettet tilsyn og opfølgning af handleplan med anbragte børn og unge Servicelovens §70, stk. 1 og 2.

Figur 14: Var du til stede ved samtalen?

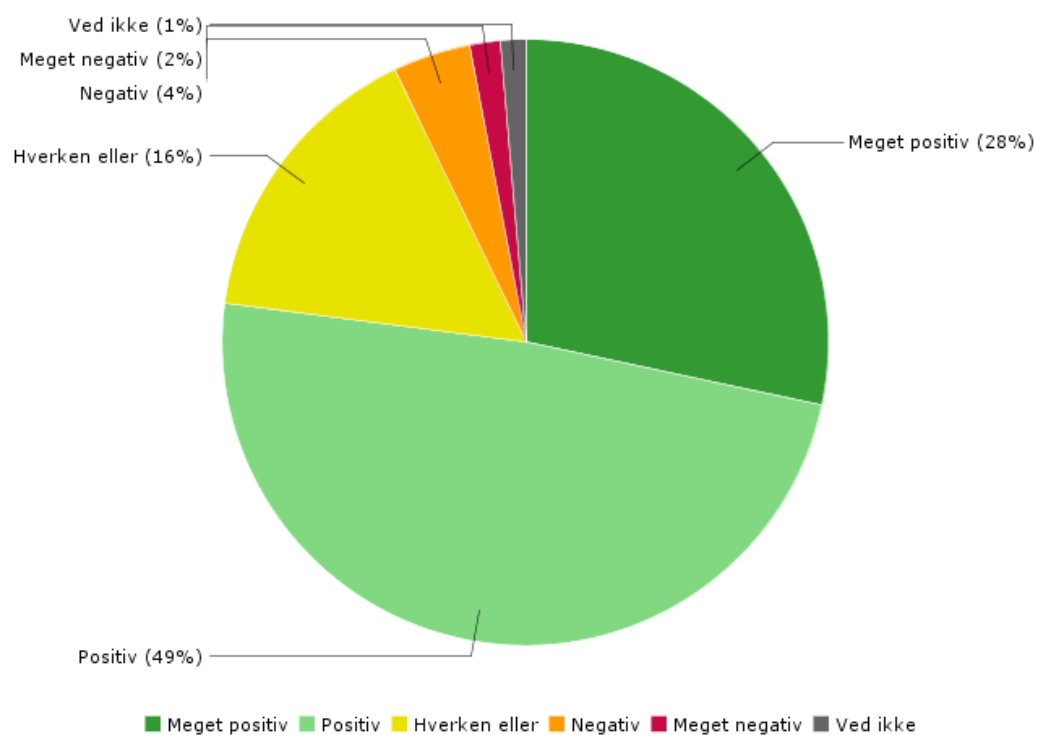
68 % af de adspurgte vurderer, at barnet ved det seneste tilsyn (i 2017) blev inddraget alderssvarende – enten i høj grad eller i meget høj grad (figur 15). Hertil svarer 23 %, at barnet ”i nogen grad” blev inddraget alderssvarende, så kun 6 % ’i ringe grad’ eller ’slet ikke’ vurderer, at barnet blev inddraget alderssvarende.

Figur 15: I hvilken grad vil du vurdere, at barnet blev inddraget alderssvarende ved det seneste tilsyn i 2017?

Alt i alt har få familieplejere en direkte negativ samlet oplevelse af det seneste personrettede tilsyn (6 %), mens 77 % havde en ”meget positiv” eller ”positiv” samlet oplevelse (figur 16).

Figur 16: Hvordan var din samlede oplevelse af det seneste personrettede tilsyn sidste år (2017)?

4. Ændringer i barnets sag

Undertiden kan der fra myndighedernes side træffes afgørelse om ændringer i plejebarnets sag, fx om hjemgivelse eller skift i anbringelsessted.

I forbindelse med disse ændringer i barnets sag skal der ifølge Serviceloven finde en samtale sted med barnet herom. Denne samtale kan undlades, hvis der umiddelbart forinden er gennemført en samtale med barnet i forbindelse med en børnefaglig undersøgelse – eller hvis ”barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtalens gennemførelse”. I disse tilfælde skal barnets holdning dog stadig søges tilvejebragt.³

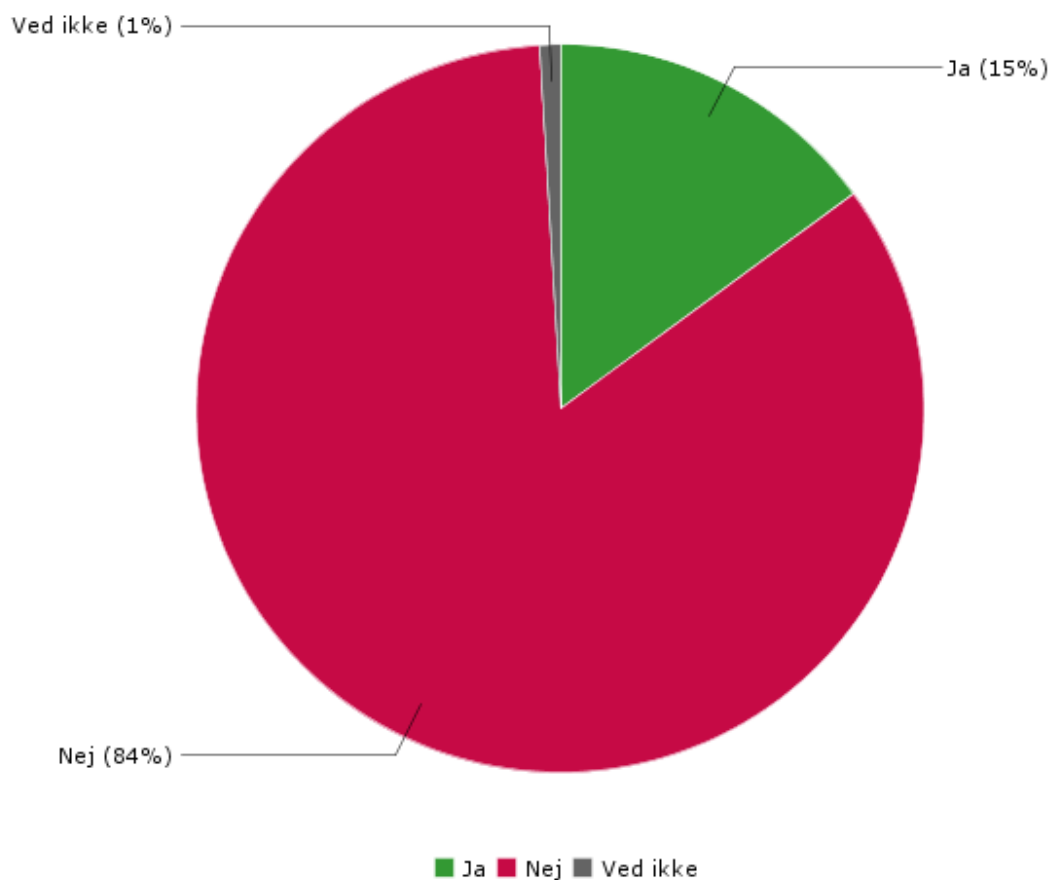
Barnets synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed, og vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien.⁴

15 % af de adspurgte familieplejere oplevede i 2016 eller 2017, at der blev truffet afgørelse om ændring i barnets sag (figur 19).

³ Serviceloven § 48

⁴ Serviceloven § 46, stk. 3

Figur 17: Blev der i 2016 eller 2017 truffet afgørelse om ændring i barnets sag? Fx om hjemgivelse eller ændret anbringelsessted

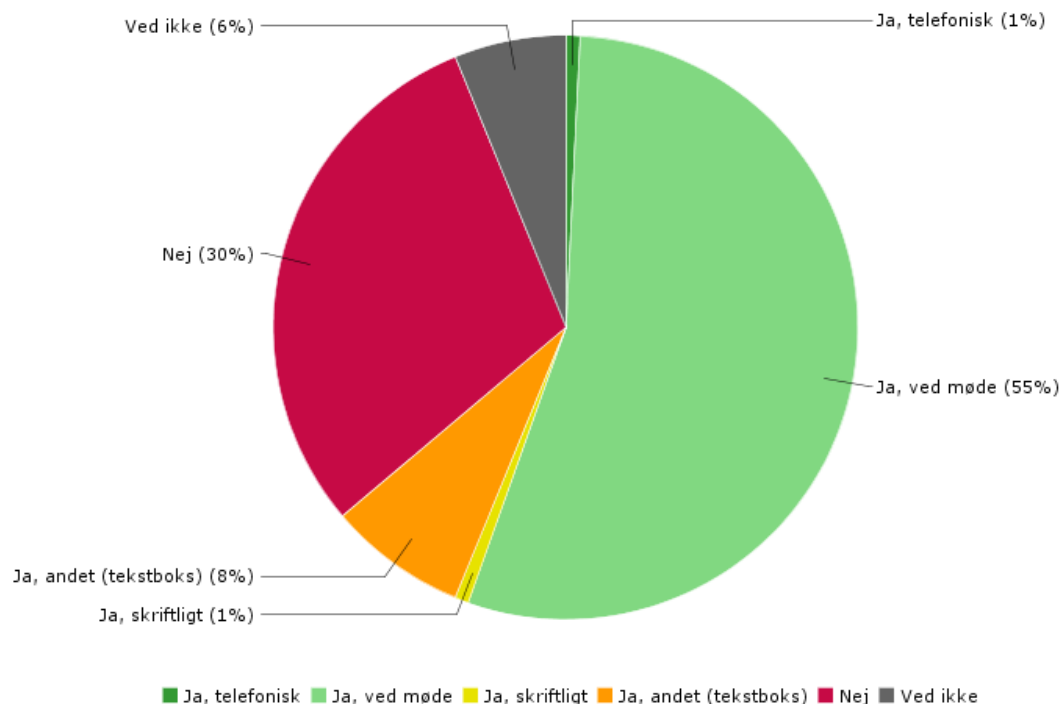

Disse 15 %, svarende til 130 respondenter, blev i undersøgelsen spurgt til, hvordan hhv. barnet og de selv blev hørt i den pågældende sag. I det følgende præsenteres resultaterne fra disse spørgsmål.

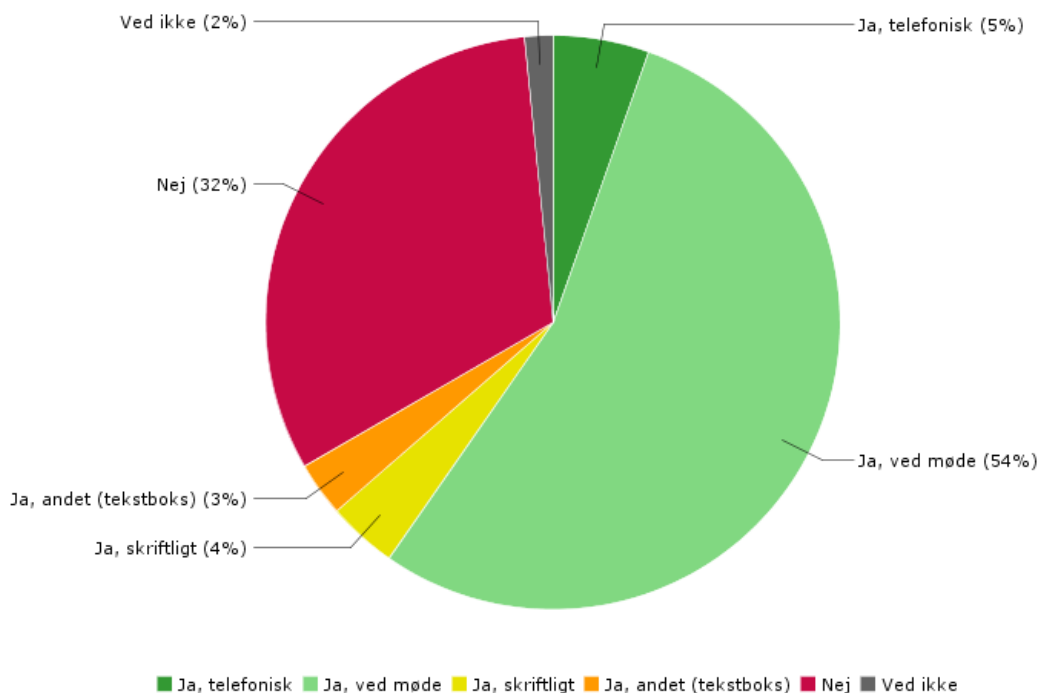
I både barnets og familieplejerens tilfælde blev disse ikke hørt i knapt en tredjedel af sagerne (hhv. 30 % og 32 % blev ikke hørt). Det er også værd at nævne, at der svares 'ved ikke' i hhv. 6 % og 2 % af tilfældene.

For både børnene og familieplejerne gælder det, at hvis de er blevet hørt i den pågældende sag, så har det oftest været ved et møde (figur 20 & 21).

Figur 18: Blev barnet hørt i den pågældende sag? (I tilfælde af flere sager, svar da for den seneste)

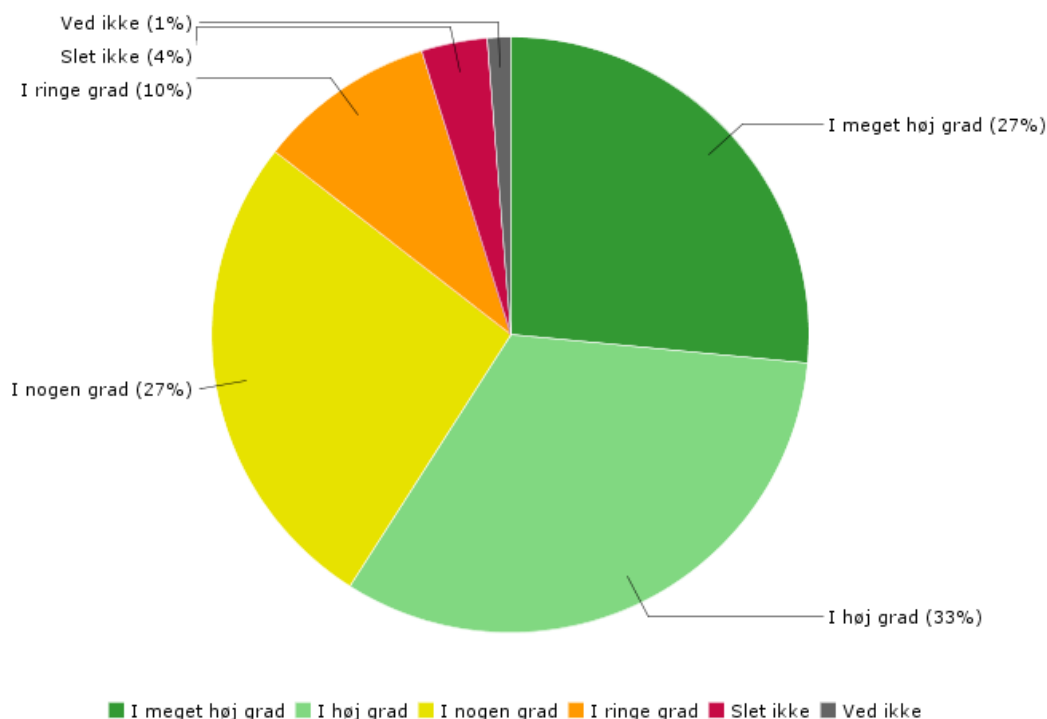

Figur 19: Blev du hørt i den pågældende sag?

60 % af de deltagende familieplejere vurderer, at barnet 'I høj grad' eller 'I meget høj grad' blev inddraget alderssvarende i den pågældende sag (figur 22). 14 % vurderer, at inddragelsen af barnet 'I ringe grad' eller 'Slet ikke' var alderssvarende.

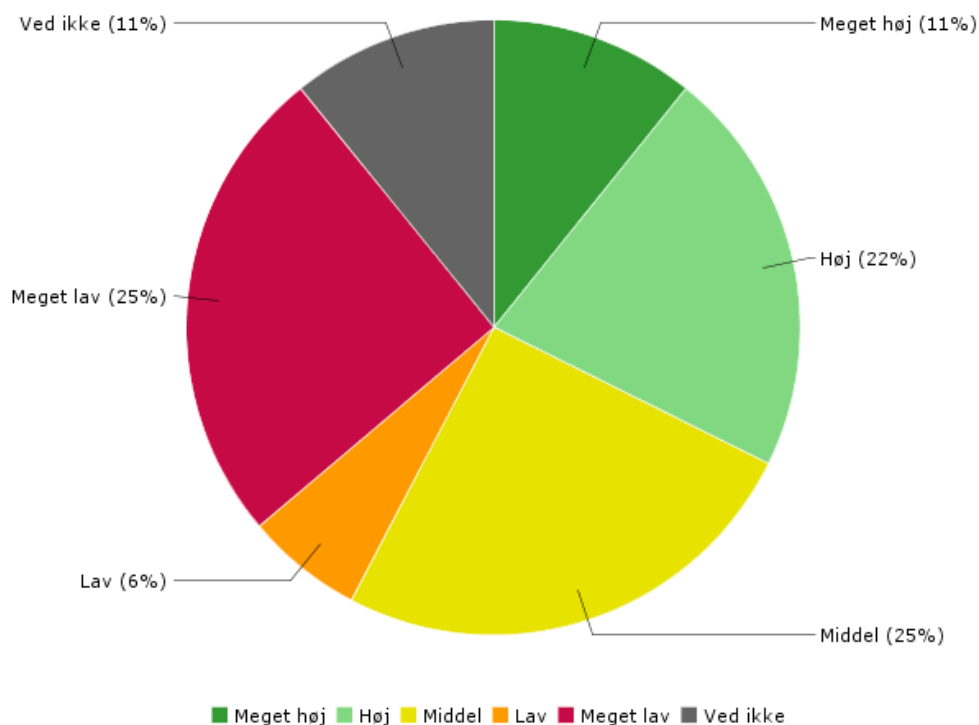
Figur 20: I hvilken grad vil du vurdere, at barnet blev inddraget alderssvarende i den pågældende sag?

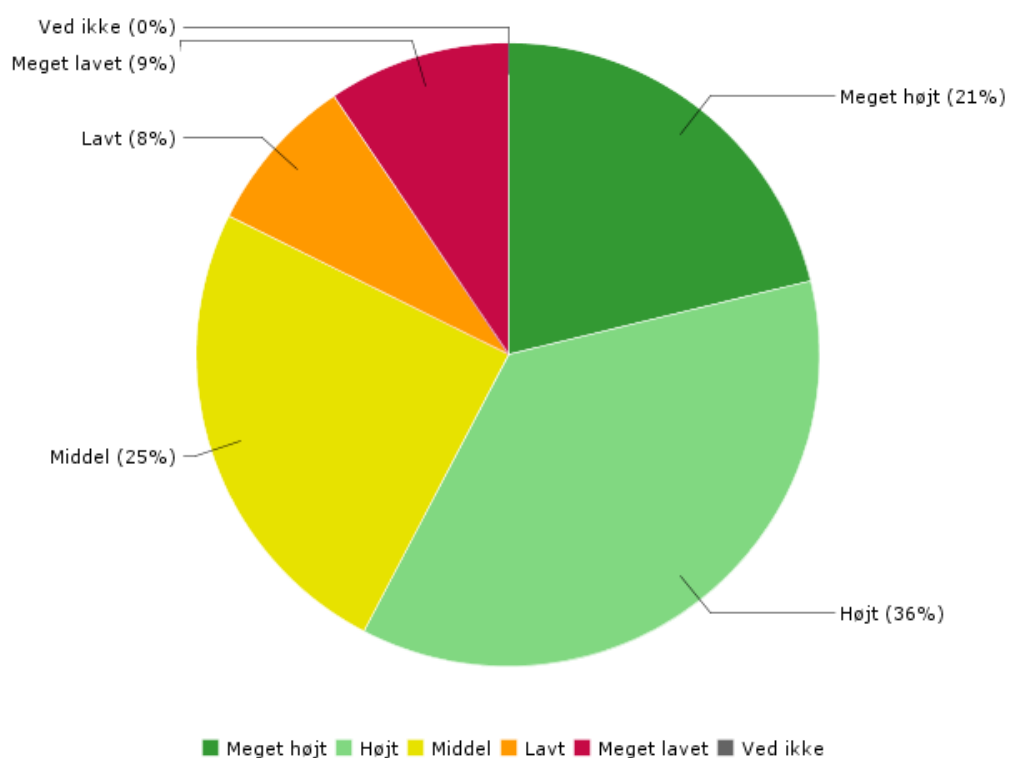
Spurgt til kvaliteten af barnets inddragelse, svarer familieplejerne i undersøgelsen med stor spredning; en fjerdedel af respondenterne (25 %) svarer, at kvaliteten af barnets inddragelse var "Meget lav" og 6 % svarer, at den var "Lav" (figur 23). Omvendt svarer 11 %, at inddragelsen var af "Meget høj" kvalitet, og yderligere 22 %, at inddragelsen var af "Høj" kvalitet.

Familieplejerne oplever kvaliteten af deres egen inddragelse i sagen mere positivt. Dog oplever en sjettedel (17 %), at kvaliteten var "Lav" eller "Meget lav", mens yderligere en fjerdedel (25 %) oplever inddragelsen af middelkvalitet (figur 24).

Figur 21: Hvordan var din oplevelse af kvaliteten af barnets inddragelse? Kvaliteten af inddragelsen var...

Figur 22: Hvordan var din oplevelse af kvaliteten af din inddragelse i sagen? Kvaliteten af inddragelsen var...

5. Handleplan

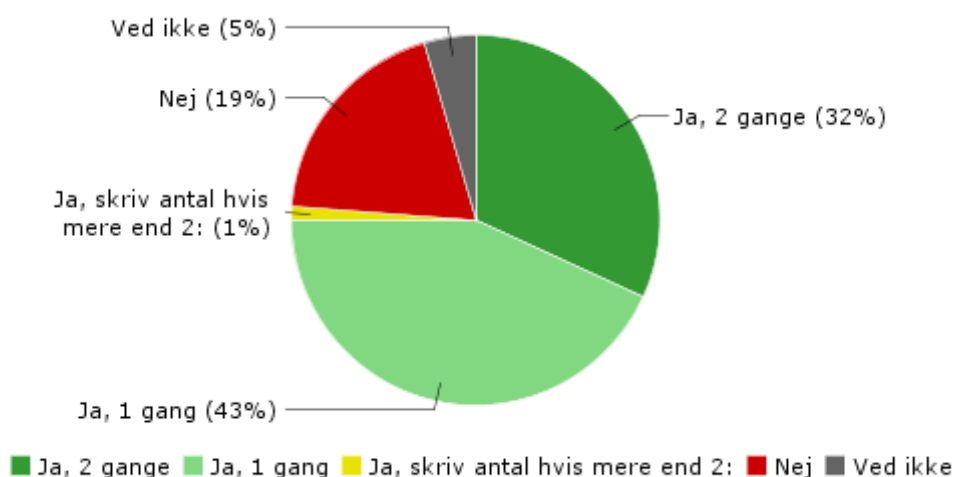
Handleplanen hænger tæt sammen med det personrettede tilsyn, idet handleplanen beskriver den indsats, der er truffet afgørelse om, og tilsynet følger op på denne. Derfor skal tilsynet og vurderingen af handleplanen, der kan foregå samtidig hermed, også indeholde en stillingtagen til, om der er andre forhold hos barnet/den unge, der nu er relevante. Hvis dette er tilfældet, skal disse forhold beskrives og herefter indgå i en revideret handleplan.⁵

Der skal ske en opfølgning af handleplanen senest tre måneder efter iværksættelse af foranstaltningen og herefter minimum hver sjette måned.

I nærværende kapitel redegøres der for, om der er foretaget en vurdering af handleplanen, om der er blevet truffet afgørelse om revision af handleplanen, og om afgørelsen blev truffet med familieplejerens samtykke.

I 32 % af tilfældene blev der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan to gange sidste år (figur 25). I 43 % af tilfældene blev der kun foretaget en vurdering/opfølgning én gang, mens der i 19 % af tilfældene slet ikke blev foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan i 2017.

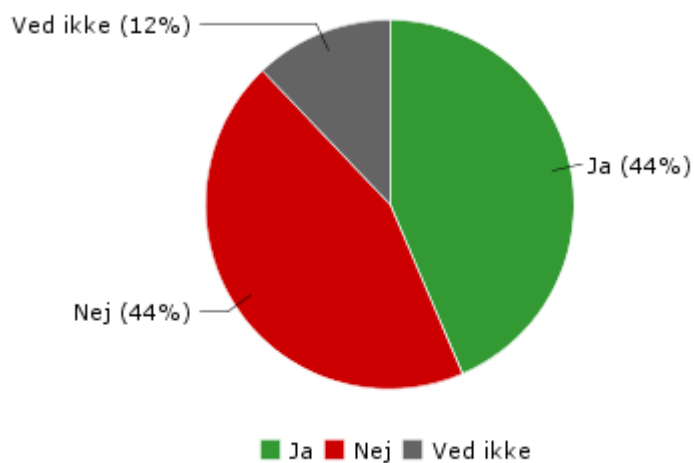
Figur 23: Blev der foretaget en vurdering/opfølgning i det anbragte barns handleplan sidste år (2017)?

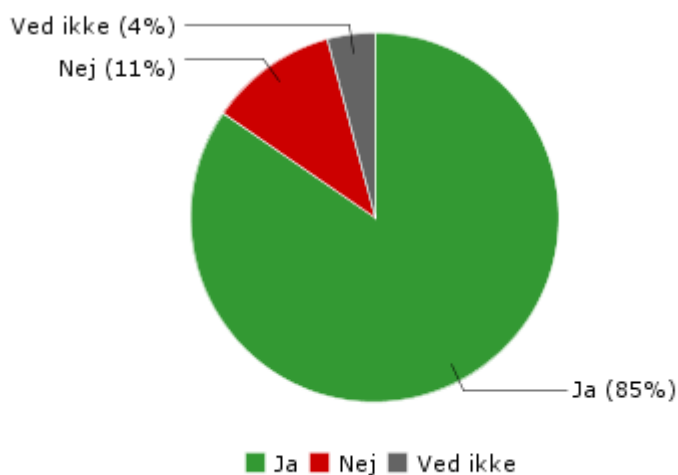
44 % bekræfter, at der ved den seneste opfølgning af handleplanen blev truffet en afgørelse om revision (figur 26). I 85 % af tilfældene gav familieplejeren sit samtykke til at gennemføre en revision af handleplanen (figur 27).

⁵ Personrettet tilsyn og opfølgning af handleplan med anbragte børn og unge Servicelovens § 70, stk. 1 og 2. KL

Figur 24: Ved den seneste vurdering/opfølgning, blev der da truffet en afgørelse om at gennemføre en revision af handleplanen?

Figur 25: Blev afgørelsen om revision af handleplanen truffet med dit samtykke?

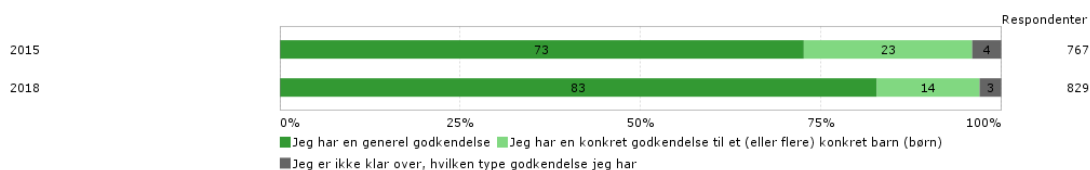
6. Socialtilsynet

Socialtilsynet har dels til opgave at godkende familieplejere på baggrund af en vurdering af, om familieplejeren samlet set opfylder betingelserne for godkendelse. Og dels har tilsynet som opgave at føre driftsorienteret tilsyn med familieplejere for at sikre, at plejeopgaven bliver løst med den fornødne kvalitet. Socialtilsynet skal, som led i det driftsorienterede tilsyn, både føre kontrol med forholdene i plejefamilien og indgå i dialog med dem, som skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i familiepleje. Driftstilsyn er fortløbende.⁶

Kapitlet omhandler familieplejernes godkendelse, deres samlede oplevelse af socialtilsynet, samt hvilke udfordringer de oplever med tilsynet.

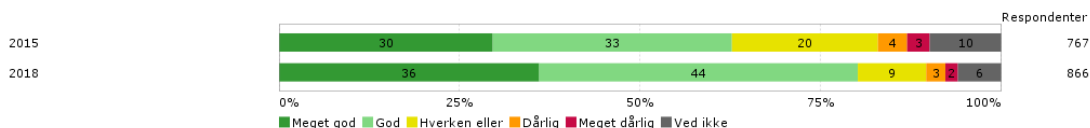
Fem ud af seks adspurgte plejefamilier (83 %) har en generel godkendelse. Her er der tale om en signifikant ændring i forhold til resultatet fra 2015-undersøgelsen, hvor 10 procentpoint færre havde en generel godkendelse (figur 28). 14 % har en konkret godkendelse til et eller flere børn.

Figur 26: Hvilken type godkendelse har du?

Fire ud af fem (80 %) har en 'meget god' eller 'god' samlet oplevelse af socialtilsynet. Dette er en signifikant fremgang i forhold til 2015, hvor den tilsvarende andel var 63 % (figur 29). Det bemærkes dog, at socialtilsynet var meget nyt i 2015, hvilket kan være årsagen til, at vurderingen var så meget lavere.

Figur 27: Hvordan er din samlede oplevelse af socialtilsynet?

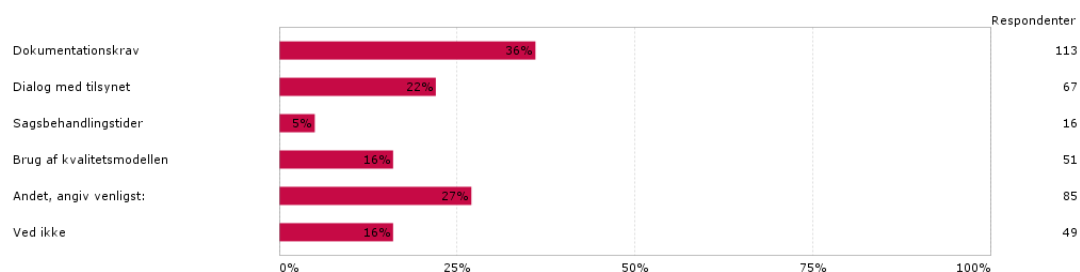

64 % af de adspurgte har ikke oplevet nogen udfordringer ifm. socialtilsynet. De resterende 36 % blev i undersøgelsen bedt om at pege på op til to udfordringer med socialtilsynet (figur 30). Her var 'dokumentationskrav' den mest valgte kategori (36 %). Yderligere 22 % fremhæver 'Dialog med tilsynet' som en af de største

⁶ Socialstyrelsen.dk

udfordringer. 'Andet'-kategorien dækker her over mange forskellige svar, som ikke simpelt kan grupperes.

Figur 28: Har du oplevet udfordringer ifm socialtilsyn. Hvis ja vælg op til to her: ('Nej, ingen udfordringer' er ekskluderet fra denne opgørelse)

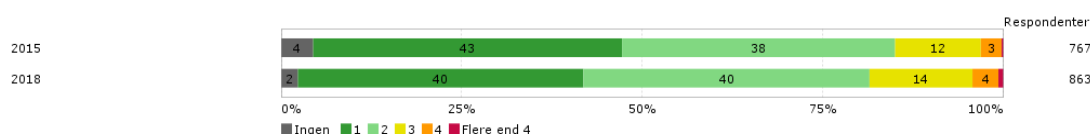
7. Vederlag og feriegodtgørelse

Familieplejernes aflønning afregnes i såkaldte vederlag. Hvis et barn eller en ung er anbragt i familiepleje af kommunen, udbetaler kommunen et plejevederlag til familien samt et beløb til kost, logi og tøj. Antallet af vederlag afhænger af, hvor behandlingskrævende det anbragte plejebarn er. KL's standardtakst for et vederlag er 4.222 kr. pr. måned.⁷ Ifølge KL kan der maksimalt udbetales syv vederlag pr. måned, hvilket dog kan overskrides i særlige tilfælde.⁸

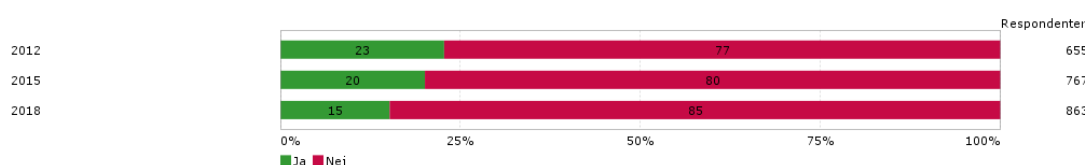
I dette kapitel redegøres der for, hvor mange børn plejefamilierne har anbragt hos sig, om de har børn i aflastning, hvor mange vederlag de modtager pr. anbragt barn, om vederlagene er ændret, hvorfor de er ændret, samt om beløbet for kost og logi skal dække over flere udgifter nu end tidligere. Desuden redegøres der for, hvor mange familieplejere der modtager kompensation for ferieafholdelse ud over den særlige feriegodtgørelse, samt hvilken form denne anden kompensation antager.

Det gennemsnitlige antal anbragte børn pr. plejefamilie er steget en smule fra 2015 til 2018. Ændringen i fordelingen af antal anbragte børn er signifikant (figur 31). Modsvarende er andelen af familieplejere, der herudover har et eller flere børn i aflastning faldet fra 20 % i 2015 til 15 % i 2018 (figur 32).

Figur 29: Hvor mange børn har du, som er anbragt hos dig?

Figur 30: Har du herudover et barn/børn i aflastning?

Spørgsmål om vederlag omhandler kun børn, der er anbragt, og ikke børn i aflastning.

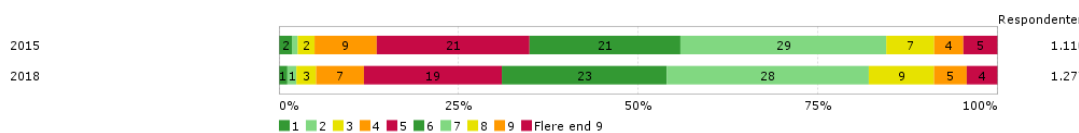
De fleste familieplejere (70 %) har børn anbragt, der er vurderet til mellem 5 og 7 vederlag (figur 33).

⁷ KL: Taksttabel 2018

⁸ KL's Familieplejehåndbog, s. 68

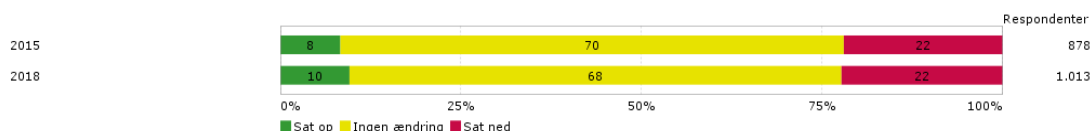
Til gengæld ses en lille ændring i andelen af tilfælde, hvor KL's hovedregel om, at der maksimalt kan udbetales syv gange vederlag, overskrides. Her er der sket en stigning fra 16 % til 18 %.

Figur 31: Angiv venligst antal vederlag pr. måned pr. barn

Godt to tredjedele (68 %) har ikke oplevet, at der inden for de seneste to år er sket en ændring i vederlagene ud over den årlige regulering (figur 34). 22 % har oplevet, at vederlagene er blevet sat ned, mens de er sat op for 10 %. Denne fordeling minder meget om fordelingen i 2015.

Figur 32: Er der inden for de seneste to år sket en ændring i vederlagene ud over den årlige regulering (Pris- og lønudvikling)?

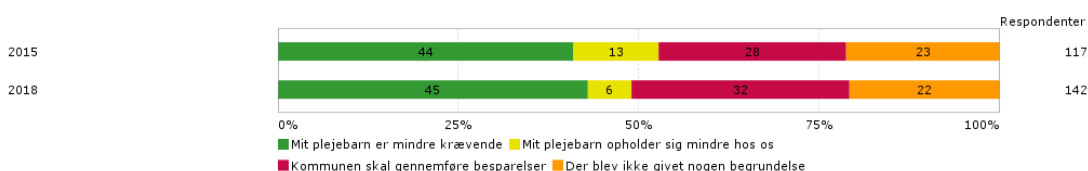

Familieplejere med børn, hvor vederlagene er blevet sat ned, er spurgt til, hvilke begrundelser de har modtaget for nedsættelsen. Her har det været muligt at sætte kryds ud for flere begrundelser for hvert barn.

En stor andel af besvarelseserne (godt 40 %) placerer sig i 'Andet'-kategorien. 'Andet'-besvarelseserne siger mange forskellige ting, men knapt halvdelen af dem svarer enten, at barnet er kommet i efterværn/er fyldt 18 år (32 respondenter), eller at barnet er startet i ny institution (vuggestue/dagpleje/børnehave) eller på efterskole (i alt 22 respondenter).

Nedenstående figur 35 viser, hvordan de resterende besvarelser placerer sig i de fire definerede kategorier. Her ses det, at den hyppigste begrundelse er, at plejebarnet er mindre krævende, efterfulgt af kommunale besparelser. I en væsentlig andel af tilfældene blev der ikke givet nogen begrundelse.

Figur 33: Begrundelse for nedsættelse af vederlag ('Andet'-besvarelser frasortet)

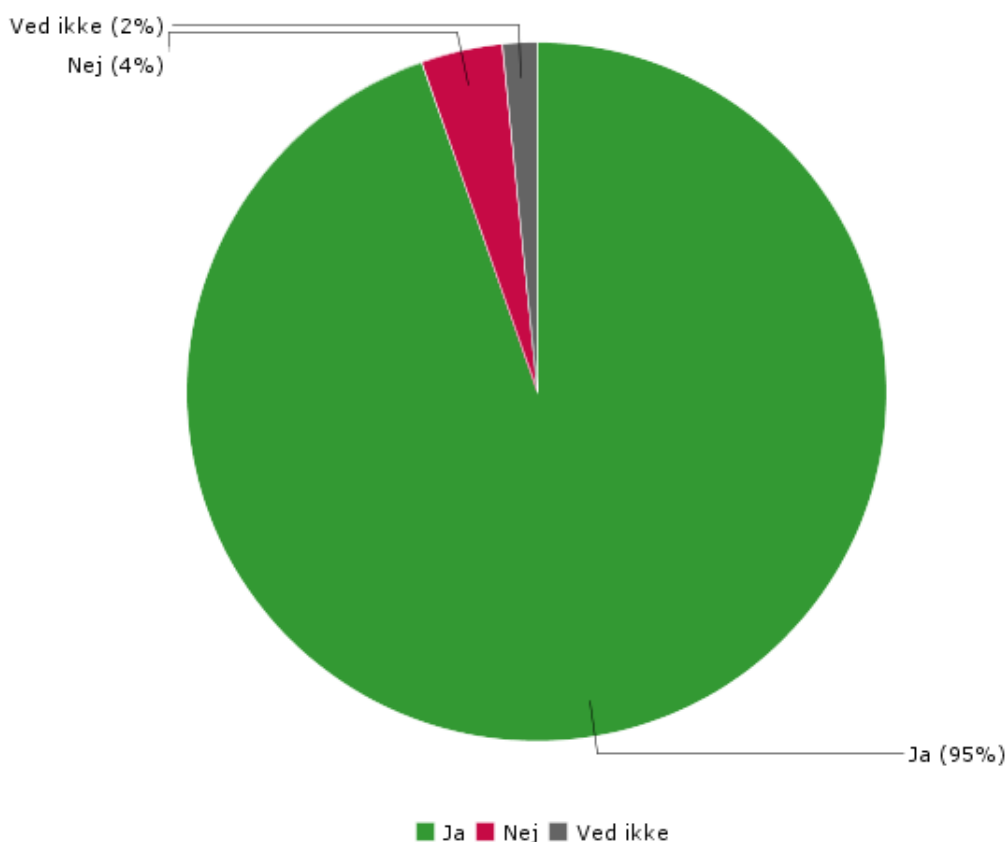
38 % af familieplejerne har inden for det sidste år oplevet, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder skal dække over flere udgifter. Dette repræsenterer en stor, men dog en mindre andel end i 2015, hvor 46 % havde oplevet, at beløbet skulle dække over flere udgifter (figur 36). 55 % har ikke oplevet nogen ændring inden for det sidste år.

Figur 34: Er der generelt sket en ændring i, hvad beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder skal dække indenfor det sidste år?

Næsten alle (95 %) familieplejere, der deltog i undersøgelsen, holder ferie sammen med deres plejebørn (figur 37).

Figur 35: Holder I ferie sammen med plejebarnet (-børnene)?

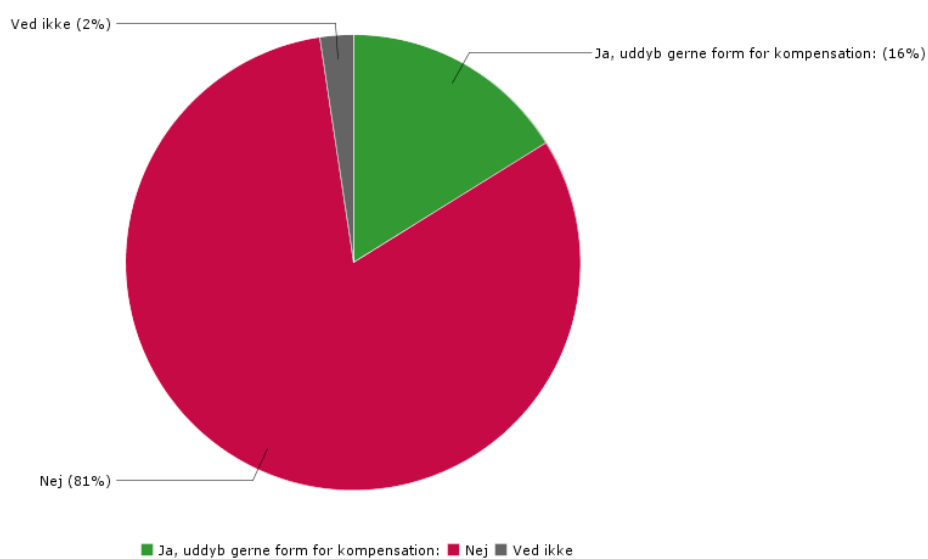

Blandt dem der holder ferie med deres plejebørn modtager 81 % ikke nogen form for kompensation ud over den særlige feriegodtgørelse. Omtrent en sjettedel (16 %) svarer, at de modtager en form for kompensation.

Af disse uddyber omkring halvdelen (62 respondenter), at de får (eller kan søge om) et årligt maxbeløb til ferier. Dette maxbeløb spænder fra 2000 til 6000 kr., og størstedelen ligger på mellem 3000 og 4500 kr. Det gennemsnitlige maxbeløb til ferier er 3788 kr.

En del af svarene (mindst 13 respondenter.) antyder, at plegebarnets andel af ferieudgiften dækkes.

Figur 36: Modtager I nogen form for kompensation ud over den særlige feriegodtgørelse?

8. Udfordringer på området

Familieplejerne har nogle særlige rammer og vilkår, idet deres hjem også er deres arbejdsplads. De anbragte børn kommer med større eller mindre bagage, der ligger til grund for deres anbringelse, og familieplejerne kan også have hjemmeboende biologiske børn – for blot at nævne nogle rammer og vilkår, der er særlige for familieplejere.

I dette kapitel beskrives nogle af de udfordringer, familieplejerne kan opleve i forhold til plejeopgaven og samarbejdet med kommunen.

Det har været muligt at vælge op til to svar til spørgsmålet om de største udfordringer som familieplejer ift. plejeopgaven.

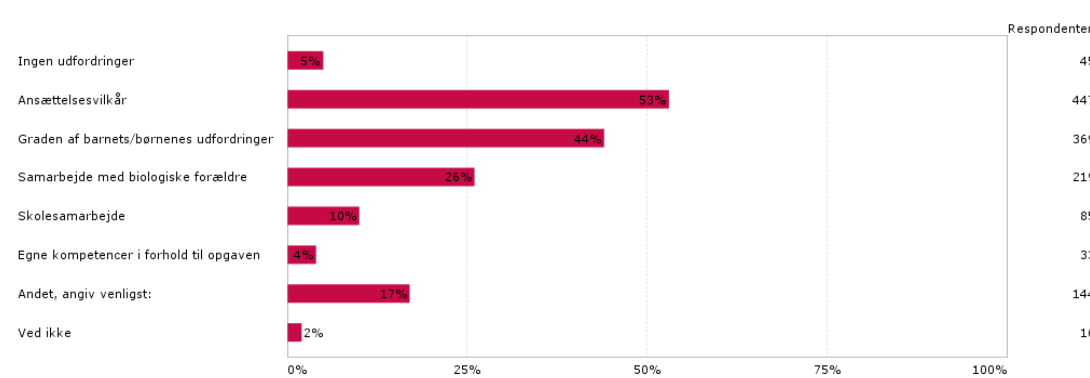
Det hyppigste svar er 'Ansættelsesvilkår', som 53 % af de adspurgte har valgt som én af de to største udfordringer ift. plejeopgaven (figur 39). Næsthyppest svaret er 'Graden af barnets/børnenes udfordringer' (44 %), efterfulgt af 'Samarbejde med biologiske forældre' (26 %). De mindst hyppige svar er 'Skolesamarbejde' og 'Egne kompetencer i forhold til opgaven' (hhv. 10 % og 4 %).

Ud over disse kategorier har det været muligt at vælge 'Andet' og selv skrive nogle udfordringer. Dette har 144 respondenter gjort.

Af disse 'Andet'-besvarelser nævner over en tredjedel (51 respondenter) samarbejde med kommunen (eller systemet / forvaltningen / konsulent / sagsbehandler). To andre væsentlige tendenser i 'Andet'-besvarelserne er omskiftelighed (hyppige rådgiverskift etc.) og manglende overenskomst/lønsvilkår.

5 % svarer, at de ikke oplever nogen udfordringer ifm. plejeopgaven. 2 % svarer 'Ved ikke'.

Figur 37: Hvad synes du er de to største udfordringer som familieplejer i forhold til plejeopgaven? (Du kan vælge op til to svar)

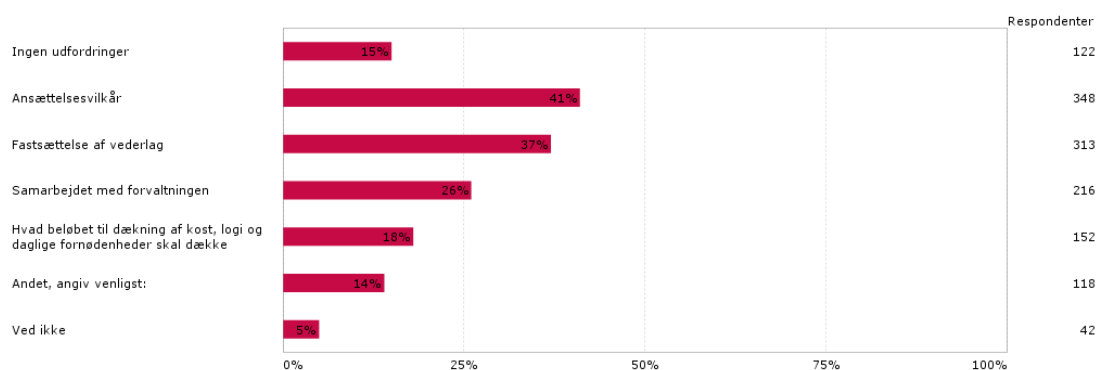
Familieplejerne i undersøgelsen er også blevet spurgt til deres oplevelse af, hvad de største udfordringer er mht. samarbejdet med kommunen (figur 40).

Også her svarer flest (41 %), at ansættelsesvilkår er blandt de to største udfordringer i forbindelse med samarbejdet med kommunen. 37 % oplever fastsættelsen af vederlag blandt de to største udfordringer. Samarbejdet med forvaltningen er blandt de største udfordringer for 26 % af de adspurgte, mens 18 % oplever, at beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder er anledning til største udfordringer.⁹

118 respondenter (14 %) angiver andre udfordringer. Den klart tydeligste tendens heriblandt er udfordringer med omskiftelighed (skiftende sagsbehandlere etc.). Derudover er 'Andet'-besvarelsenerne meget blandede.

15 % svarer, at de ikke oplever nogen udfordringer ift. samarbejdet med kommunen, mens 5 % svarer 'Ved ikke'.

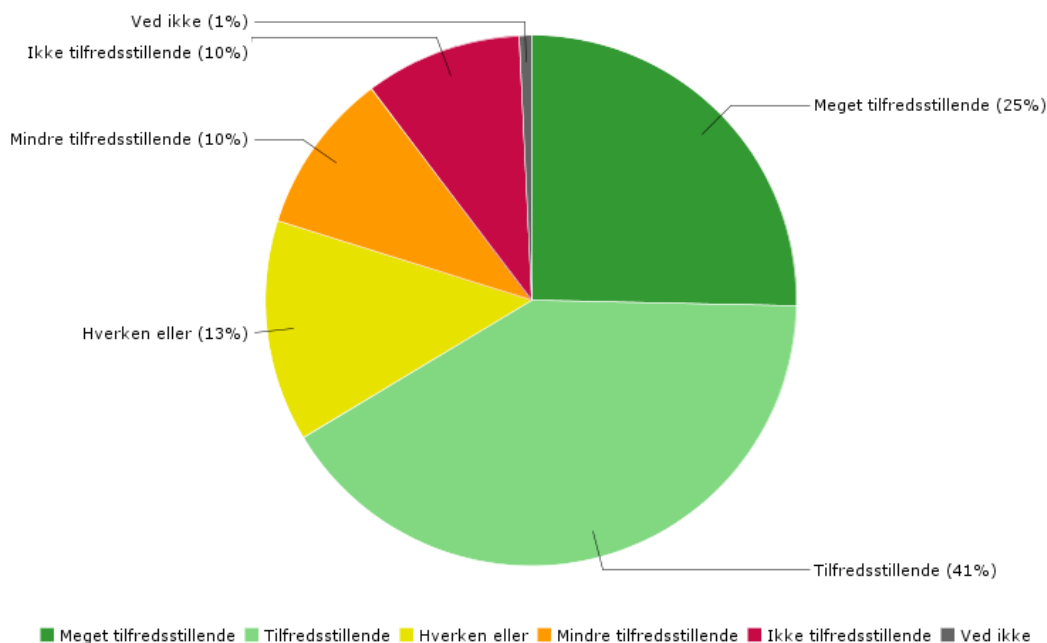
Figur 38: Hvad synes du er de to største udfordringer som familieplejer i forhold til samarbejde med kommunen? (Du kan vælge op til to svar)

Omkring to tredjedele af de adspurgte familieplejere (66 %) rapporterer en 'Tilfredsstillende' eller 'Meget tilfredsstillende' oplevelse af det generelle samarbejds-klima med myndighedssagsbehandler (figur 17). Modsat er en femtedel af respondenterne (20 %) dog 'Mindre' tilfredse eller 'slet ikke' tilfredse med dette samarbejds-klima.

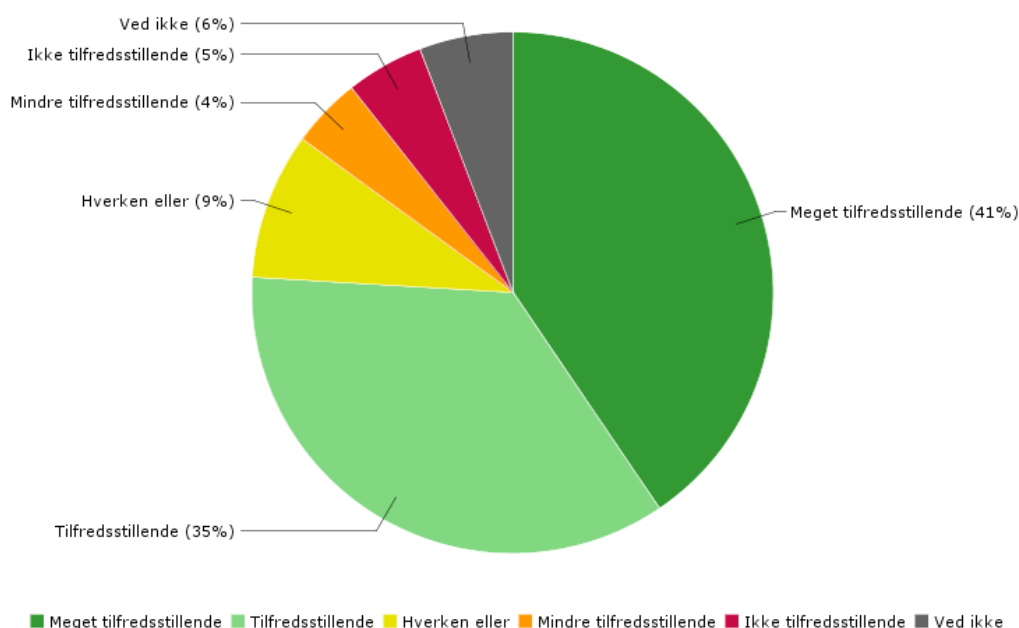
⁹ Udregnes ovenstående andele kun på baggrund af de respondenter, der oplever nogen udfordringer, får man følgende tal i stedet: Ansættelsesvilkår: 51 %; fastsættelse af vederlag: 46%; samarbejdet med forvaltningen: 33%; beløbet til dækning af kost, logi og daglige fornødenheder: 23%.

Figur 39: Hvordan er din oplevelse af det generelle samarbejdsklima med...? - Myndighedssagsbehandler

Det generelle samarbejdsklima med familieplejekonsulenterne vurderes en smule bedre. Her meddeler godt tre ud af fire respondenter (76 %), at deres oplevelse af samarbejdsklimaet er 'Tilfredsstillende' eller 'Meget tilfredsstillende', mens knapt en tiendedel siger, at det generelle samarbejdsklima er 'Mindre' eller 'Slet ikke' tilfredsstillende (figur 18).

Figur 40: Hvordan er din oplevelse af det generelle samarbejdsklima med...? - Familieplejekonsulent

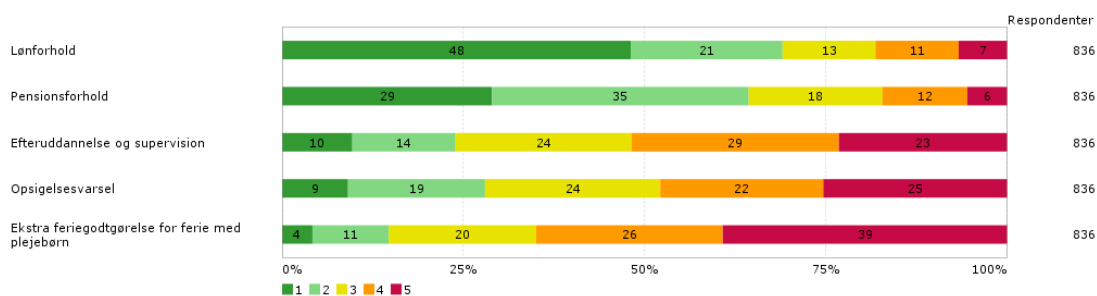

9. Ansættelsesgrundlag

Som den eneste samlede gruppe blandt Socialpædagogerne medlemmer er familieplejere ikke omfattet af en overenskomst. Løn- og ansættelsesforhold er fastsat i individuelle kontrakter, der som udgangspunkt er afhængig af opgaven og forhandlinger mellem den enkelte familieplejer og den anbringende kommune. I dette kapitel behandles familieplejernes prioriteringer med hensyn til ansættelsesgrundlag.

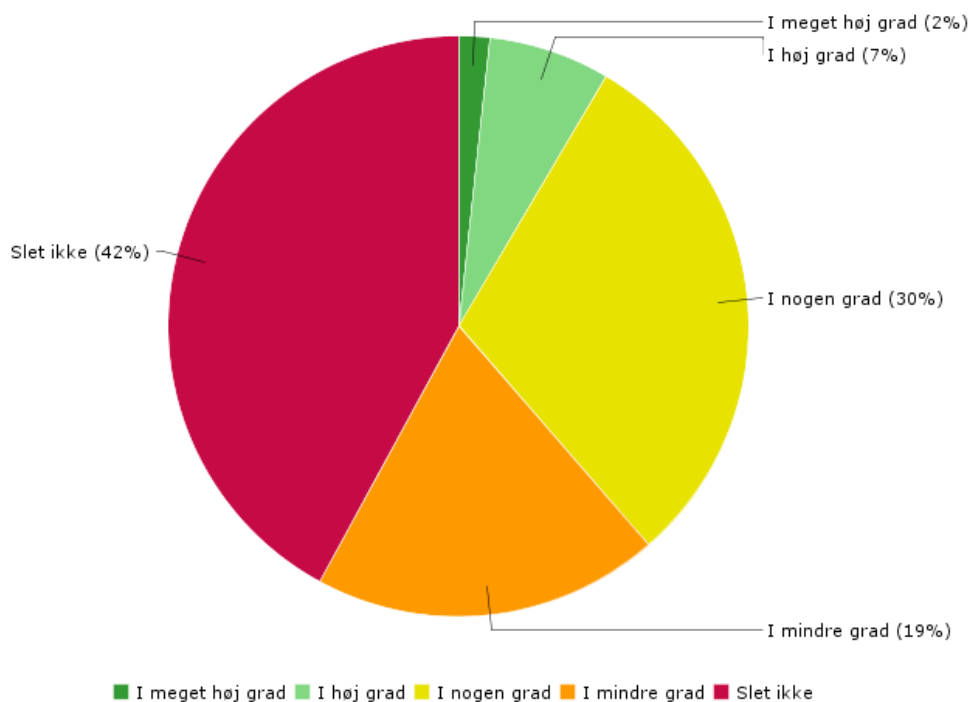
I figur 41 nedenfor vises respondenternes prioriteringer af hhv. lønforhold, pensionsforhold, opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision samt ekstra feriegodtgørelse for ferie med plejebørn. Lønforhold vælges oftest som førsteprioritet (48 %) og andenprioritet (21 %). Pensionsforhold prioriteres næsten lige så højt; 29 % har den som førsteprioritet, mens 35 % har den som andenprioritet. Opsigelsesvarsel, efteruddannelse og supervision samt ekstra feriegodtgørelse vælges i markant mindre grad som første- og andenprioriteter og i højere grad som de lavest prioriterede forhold.

Figur 41: I forhold til bedre ansættelsesgrundlag bedes du prioritere følgende områder efter vigtighed:

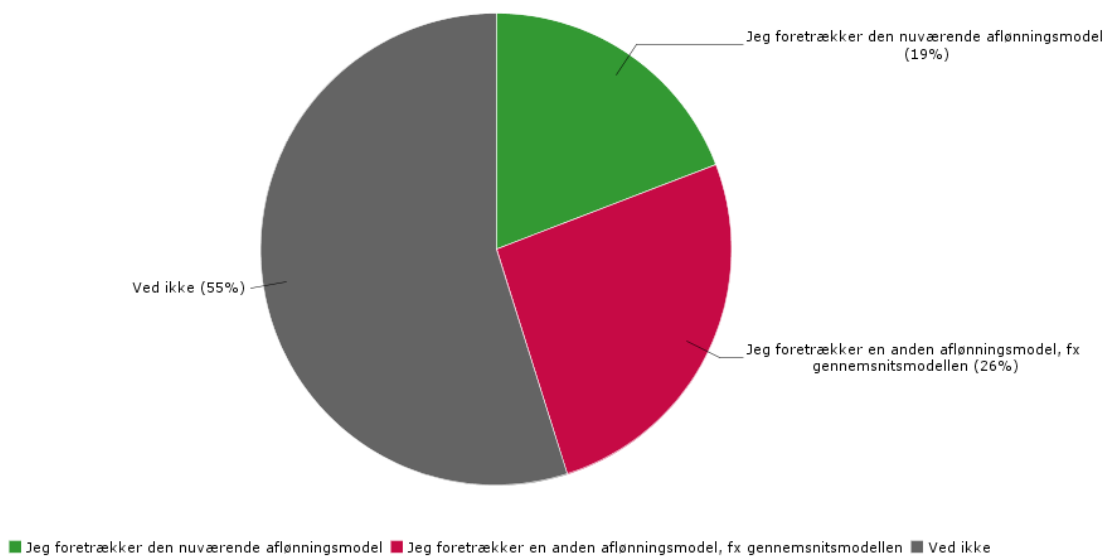
42 % svarer, at de "slet ikke" er indstillet på at få mindre i løn, hvis de til gengæld fik sikret pension og længere opsigelsesvarsel (figur 42). Kun 9 % svarer, at de i høj grad eller meget høj grad ville være indstillet på at få mindre i løn, hvis de til gengæld fik sikret pension og længere opsigelsesvarsel.

Figur 42: Hvis du får et ansættelsesgrundlag, hvor du er sikret pension og længere opsigelsesvarsel, i hvor høj grad er du så indstillet på at få færre vederlag/mindre løn?

I undersøgelsen blev familieplejerne også spurgt ind til alternative aflønningsmodeller (figur 43). En væsentlig pluralitet af de adspurgte foretrækker en anden aflønningsmodel end den nuværende. Dog er størstedelen af respondenterne i tvivl om, hvorvidt de foretrækker den nuværende aflønningsmodel eller en anden (55 %).

Figur 43: Ville du foretrække den nuværende aflønningsmodel eller en anden, herunder gennemsnitsmodellen?

10. Metode

Informationen, som ligger til grund for undersøgelsen, er indhentet ved et elektronisk spørgeskema. Spørgeskemaet indeholder i alt 75 spørgsmål. En del af spørgsmålene er betinget af respondentens svar på tidligere spørgsmål. Det minimale antal spørgsmål, en respondent kan have besvaret, er 32 spørgsmål.

Deltagere

Målgruppen for undersøgelsen er medlemmer af Socialpædagogerne, der arbejder som familieplejere. Spørgeskemaet er udsendt til 1.817 mailadresser. Mailadresserne stammer fra Socialpædagogernes medlemsregister. Gruppen af familieplejere blandt Socialpædagogernes medlemmer tæller 1.941, hvoraf 124 ikke har registreret en mailadresse.

Udsendelse

Spørgeskemaet er udsendt til de 1.817 mailadresser den 26. februar 2018. 14 respondenter frafaldt på grund af fejlbehæftede mailadresser. Undersøgelsen har således 1.803 mulige respondenter. De respondenter, som ikke havde besvaret spørgeskemaet hhv. den 5. marts og den 12. marts, modtog en påmindelse. Undersøgelsen blev lukket for besvarelser den 19. marts 2018.

Besvarelser

911 respondenter har påbegyndt besvarelsen af spørgeskemaet. Heraf har 826 respondenter gennemført hele undersøgelsen. Undersøgelsens svarprocent for færdiggjorte besvarelser er 45 % af det teoretisk mulige antal respondenter (1.803).

Repræsentativitet

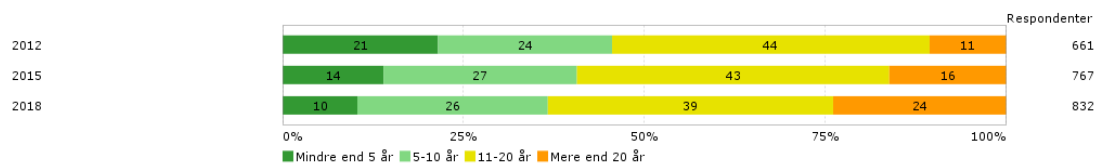
Respondenternes fordeling, hvad angår køn, geografi og medlemsanciennitet, er repræsentativ for populationens fordeling på samme variable. Andelen af respondenter, der hhv. er kvinder, er fra hver af de ti kredse og har forskellig medlemsanciennitet, afviger altså ikke signifikant fra de tilsvarende andele i populationen

Aldersmæssigt er der dog en væsentlig skævvridning, idet der blandt respondenterne er en overrepræsentation af 50-59-årige ift. populationen. 61 % af respondenterne er mellem 50 og 59 år, hvorimod kun 55 % af populationen er i denne aldersgruppe.

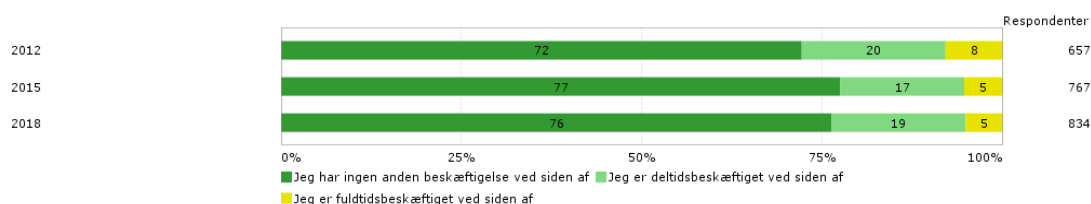
11. Bilag 1. Baggrundsinformation

Bilaget præsenterer udvalgte baggrundsvariable for de gennemførte besvarelser i 2012, 2015 og 2018.

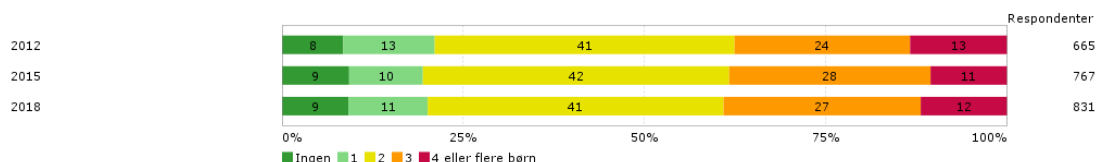
Figur 44: I hvor lang tid har du været familieplejer?

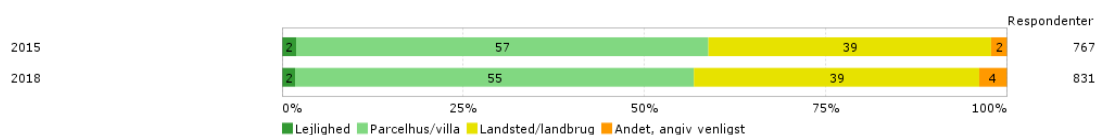
Figur 45: Har du en anden beskæftigelse end plejeforælder?

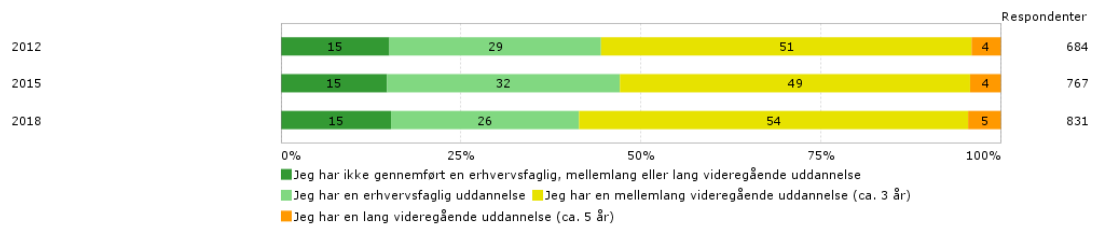
Figur 46: Hvor mange egne børn har du?

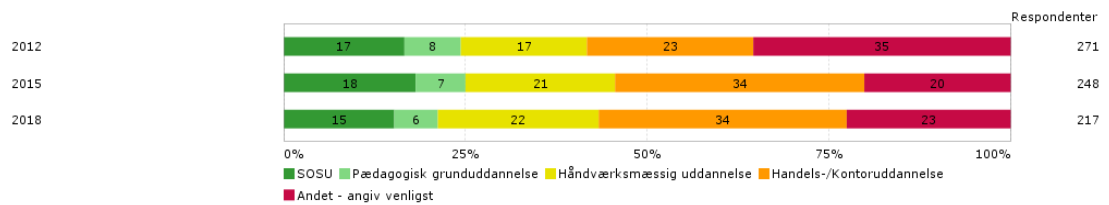
Figur 47: Hvilken type bolig bor du i?

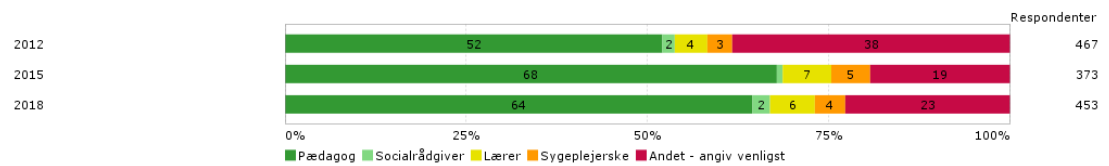
Figur 48: Hvad er din uddannelsesmæssige baggrund?

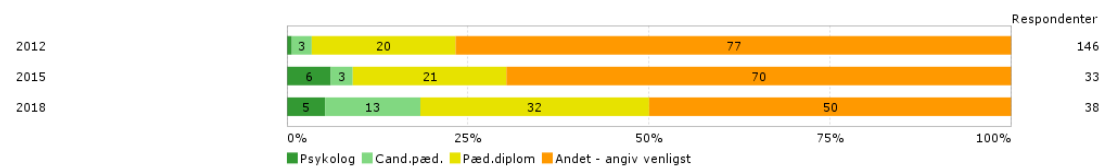
Figur 49: Hvilken erhvervsfaglig uddannelse har du?

Figur 50: Hvilken mellemlang videregående uddannelse har du?

Figur 51: Hvilken lang videregående uddannelse har du?

Figur 52: Hvilken type plejefamilie er du?

